

„Veletek értetek” – kémiai biztonsági program
általános iskolásoknak
2011. szeptember 1.-november 18.

A BAMKH Népegészségügyi Szerve
Egészségfejlesztési Osztálya és a Baranyai Fiatalok
Egészséges Életéért Alapítvány programja

Program kezdete

- Programunk létjogosultságát az elmúlt évek mérgezési esetstatisztikája is alátámasztja: (OKBI ETTSZ adatai)
- "A 0-24 évesek körében a mérgező anyagok által okozott véletlen mérgezések több mint 50 %-a 15 év alatti gyermekeket érinti." A Dél-Dunántúli régió mérgezési statisztikái szerint az iskolás korúak (7-15 évesek) a mérgezések tekintetében 2005-2010. években átlagban 18 %-ban érintettek.

Ezért is fontos, hogy a gyerekek minél korábbi életkorban elsajátítsanak egy olyan tudást, mellyel magukat tudják védeni a mérgezésektől.

Program kezdete

A megvalósult 3 hónapos program alapját a Somogy Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szervének munkatársai által kitalált **óvodai kémiai biztonsági program** adta, melyet átdolgoztunk kisiskolás korosztályra.

Anyagi háttérét a Baranyai Fiatalok Egészséges Életéért Alapítvány biztosította pályázati forrásból.

(www.baranyaifiatalok.hu)

Program részletezése

- 2011 tavaszán adaptáltuk a programot általános iskolás korosztályra, majd egy vidéki iskola alsó tagozatán (10 osztályban) kipróbáltuk.
- Szeptemberben meghirdettük Pécs 32 általános iskolájában a „Veletek értetek kémiai biztonsági programot”.
- Védőnői értekezleten felkértük a főállású iskolai védőnőket a programban való részvételre, segítségre.
- 2011. október 4-én, a vörösiszap katasztrófa egyéves évfordulóján sajtóanyagot adtunk ki, mely megjelent többek között a Pedagógiai Intézet Palatábla c. lapjában, ill. fél órás rádióműsor készült a Rádió Aktívban.

Program részletezése

- Felhívásunkra 19 iskola 67 osztálya jelentkezett, ez összesen kb. 1 500 alsó tagozatos diákot érintett.
- Október hónapban zajlottak tanórai keretben az oktatások.

Program részletezése

A foglalkozások ismeretanyaga:

- környezetünkben található természetes mérgező anyagok;
- gyógyszerek;
- a háztartásban használt vegyi anyagok veszélyei;
- veszélyjelek tanítása,
- baleset-megelőzés,
- interaktív játék.

Tanulói felmérések 1.

- A téma újszerűsége miatt felmértük a gyerekek ismereteit a veszélyjelekkel kapcsolatban.

Az előzetes felmérésben 5 iskola 10 osztálya vett részt, összesen 229 diák. Osztályok szerint:

- 2. évfolyamról 1 osztály
- 3. évfolyamról 4 osztály
- 4. évfolyamról 5 osztály

Az összes tanulóra vetítve **pontosan megnevezte** a veszélyjeleket:

- Tűzveszélyes jelet 72%
- Robbanásveszélyes jelet 46 %
- Mérgező jelet 30%
- Maró jelet 0,7 %
- Környezetre veszélyes jelet 0,5 %
- Irritatív: összesen két tanuló nevezte meg, ők nyáron a szivárvány gyermekházban találkoztak ezzel a programmal.

Program részletezése

- A jelentkező iskolák védőnői szintén október a hónapban tanórai és/vagy délutáni foglalkozás keretében tartottak a témához kapcsolódó elsősegélynyújtás foglalkozást a gyerekeknek.
- Összesen 15 kolléganő segítette programunk megvalósulását.

Program részletezése

- A záró vetélkedőre összesen 20 csapat kaphatott meghívást, ezért egy elődöntőt szerveztünk a jelentkező osztályoknak.
- Összeállítottunk egy totót, melyet e-mailben küldtünk ki a tanítóknak.
- A totót legjobban kitöltő, és azt leggyorsabban visszaküldő osztályok négy fős csapatai kaptak meghívást a "Veletek értetek" kémiai biztonsági vetélkedőre.

A záró versenyre 13 iskola 20 csapata jött el: egy első osztályos csapat, egy második osztályos csapat, 6 harmadikos és 12 negyedikes csapat.

A vetélkedő

- Időpont: 2011. november 18.
- Helyszín: Szivárvány Gyermekház, Pécs
- A gyerekek 5 állomáson vetélkedtek és három pihentető állomáson szereztek újabb ismereteket.

Állomások

1. Állomás:

- **Környezetvédelem:** a háztartási vegyszerek csomagolóanyagainak kezelése, szelektív hulladékgyűjtés.
- **Állomásvezetők:** Tudatosan a Környezetünkért Egyesület munkatársai

Állomások

2. Állomás

- **Kémiai biztonsági társasjáték:** veszélyes anyagok felismerése képről, veszélyjelekhez való csoportosítása.
- **Állomásvezetők:** PTE ETK hallgatói

Állomások

3. Állomás

- **Activity:** veszélyjelekkel, kémiai biztonsággal kapcsolatos feladványok
- **Állomásvezetők:** PTE ETK hallgatói

Állomások

4. Állomás

- **Vöröskeresztes állomás:** mentőhívás szituációban
- **Állomásvezetők:** Baranya Megyei Vöröskereszt dolgozói, önkéntesei

Állomások

5. Állomás

- **Puzzle:** veszélyjelek kiválogatása és összerakása
- **Állomásvezetők:** PTE ETK hallgatói

Pihentető állomások

Vöröskereszt:

- Sebimitáció
- Elsősegélynyújtás

Pihentető állomások: katasztrófavédelem és a mentők

Eredményhirdetésre várva

- Tízórai

- Poszter kiállítás

Eredményhirdetés

Mindenki nyert!

- A gyerekek játékos és újszerű módon hasznos információkkal gazdagodtak.
- Kipróbálhatták tudásukat és kreativitásukat a vetélkedő különböző állomásain.
- Minden résztvevő diák jó hangulatot és Csavari manós kifestőfüzetet nyert.
- A legjobb csapatok tagjai beváltható élményeket kaptak: színházjegyeket, mozijegyeket és jégpálya belépőket!

Tanulói felmérések 2.

- Az utólagos felmérésben a vetélkedőn versenyző 13 iskola 20 osztályának 19 csapata vett részt, összesen 76 diák.

72 kitöltött adatlapot kaptunk vissza, ill. az elsős csapat szóban mondta el – kitűnően – a veszélyjeleket. Így 76 értékelhető felmérésünk van.

Évfolyamok szerint:

- 1. évfolyamról 1 csapat (4 diák)
- 2. évfolyamról 1 csapat (4 diák)
- 3. évfolyamról 17 diák
- 4. évfolyamról 34 diák
- 13 diák nem írt sem iskolát, sem osztályt a felmérésre

Eredmények:

- Tűzveszélyes jelet 100 %
- Robbanásveszélyes jelet 100 %
- Maró jelet 100 %
- Környezetre veszélyes jelet 100 %
- Irritatív jelet 100 % ismerték fel és nevezték meg pontosan a gyerekek!
- Mérgező jelet 97 % nevezte meg pontosan, hiszen két esetben a „halálos” elnevezést adták.

Tanári kérdőívek

- 66 pedagógus/védőnő töltötte ki a tanórai kérdőíveket.
- A kémiai biztonságra nevelés bemutató órákat 86% ítélte hasznosnak. (14% nem válaszolt).
- 83% szerint életkornak megfelelő volt, és értették is az anyagot. (17% nem válaszolt).
- 77% szerint szükséges lenne a pedagógusoknak ilyen jellegű továbbképzés, 3% szerint nem. (20% nem válaszolt).
- 72% hasznosnak, 11% részben hasznosnak tartana-e egy ún. életmód program bevezetését, mely egy tanéven keresztül tartana, saját tanórai ütemezés szerint. (17% nem válaszolt).
- Kémiai biztonság oktatása a tanrendben 48% szerint nem szerepel, 46% szerint szerepel. (6% nem válaszolt).

Elégedettségi kérdőívek

- Az elégedettségi kérdőívet a program zárásaként összesen 30 fő töltötte ki.
- A válaszadók 89 %-a csillagos ötöst, vagy ötöst adott a teljes programra, 11 % négyest.
- A válaszadók 100%-a ítélte hasznosnak a programban az elsősegélynyújtási foglalkozást.
- Az állomások feladatainak tartalmával teljes mértékben elégedett volt 80%, és 20% többnyire.
- Legjobban az Activity állomás tetszett a válaszadóknak (35% írta) Második helyen is az Activity végzett (43%), mellette Puzzle – képkirakó állomás volt népszerű (24%). A harmadik helyezett a Mentőhívásos szituációs állomás lett, 24%-kal és népszerű volt még a pihentető állomások közül az sebimitáció (18 %)
- A vetélkedőre 82 % adott csillagos ötös vagy ötös osztályzatot, 18% négyest.

Kormányhivatali kollégáknak:

- Kokasné Marits Anikó
- Schlégh Lászlóné Gabi
- Csavari János
- Károlyi Lajosné Timi
- Győző Dia

Pedagógusoknak

Védőnő kollégáknak

Megyei Katasztrófavédelemnek

Mentőállomásnak

Baranya Megyei Vöröskeresztnek

Tudatosan a Környezetünkért Egyesületnek

Köszönet!

PTE ETK Rekreáció és
Egészségfejlesztés Szakos
hallgatóinak:

- Tomecskó Noémi
- Weibl Krisztina

PTE ETK Népeü. Ellenőr
Szakos hallgatóinak

Pécs Megye Jogú Város
Önkormányzatának a pályázati
forrásért

Kedves Kicsik és Nagyok!

Remélem mindnyájan vártátok ezt a napot.

Egy nap csak Veletek-értetek,
Csavari Manóval játszva tanuljuk a jeleket.

Az órákon Éva, Timi, és Dia néni
Megtanították Nektek mitől jobb félni.
Legyen maró, tűz-vagy robbanásveszélyes,
Számotokra most már minden jel beszédes.

Ezeket a jeleket látva,
A Ti szátok többé már nem marad tátva.

Kesztyűt húzol, ha irritálna,
Nem a Te kezedbe való a petárda.
Az olaj nem tesz jót a halnak,
A savas dolgok meg jól megmarnak.
A permetszernek mérgező a jele,
Ez mind veszélyes, ne játssz vele!

A sok hasznos tudás javatokra válik,
A mai nap is játszva tanulunk,
Hát ne várjunk sokáig!

Azzal, hogy ma itt vagytok, már mindnyájan nyertetek,
egy tartalmas, vidám délelőtt, ez az mit ígérhetek.
Legyen ez a mai nap csupa móka, kacagás és öröm,
Kedves figyelmeteket pedig hálásan köszönöm!

Győző Diána verse